

AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS

Metatietosuositus julkaisuarkistojen tekstiaineistolle

<https://www.kiwi.fi/x/v4R7B>

Tajua-projekti, Kansalliskirjasto

tanja.vienonen@helsinki.fi , esa-pekka.keskitalo@helsinki.fi

Käyttöoikeus: [CC BY 4.0 Nimeä](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Suositus parantaa tiedon liikkumista ja löytymistä

- Kuvailun yhtenäistäminen
 - auttaa tiedonhakua
 - parantaa datan haravointia
 - helpottaa rajapintatyötä.
- Voidaan parantaa myös vanhaa metatietoa.

Suositus on odotettu parannus

- Yleinen kansallinen metadatasuositus on toistaiseksi puuttunut.
- Kansallinen metatietoformaatti elektronisille oppinnäytteille jo vuodelta 2006.
- Julkaisuarkistojen ylläpitäjät ovat kauan toivoneet kansallista yhtenäistämistä.

Vaatimusten kartoitus

- Suositustyötä veti tietoasiantuntija Tanja Vienonen.
- Kartoitettiin
 - kansalliset ja kansainväliset käytännöt ja standardit
 - tiedon aggregoijien vaatimukset
 - olemassa olevan metatiedon tila ja haasteet.
- Kerättiin yhteen projektista kiinnostuneet julkaisuarkistojen asiantuntijat.

80 hengen verkosto

- Kiinnostuneista asiantuntijoista muodostettiin yhteistyöverkosto.
 - Osallistujia n. 80
 - Yhteydenpito sähköpostitse ja [Kansalliskirjaston keskustelufoorumilla](#)
 - Kokoukset etäyhteydellä, muistiot [kiwi-työalueella](#)
- "Metatietorukkaset", työryhmä kenttien läpikäymiseen
 - 11 jäsentä, Kansalliskirjastosta ja korkeakoulukirjastoista.
 - Eri aiheiden asiantuntijoita mukana prosessin eri vaiheissa.

Metadatarukkaset

- Kansalliskirjastosta metadatatyöhön osallistuiivat:
 - Jyrki Ilva, Esa-Pekka Keskitalo, Lassi Lager, Päivi Rosenström, Tanja Vienonen, Samu Viita
 - Apuna myös: Juha Hakala, Ulla Ikäheimo, Jukka Lehmus
- Muista korkeakoulukirjastoista osallistuneet:
 - Antti Laurila (UEF), Minna Marjamaa (AMKIT), Mikko Pennanen (UTU), Tiina Tolonen (AMKIT), Irene Ylönen (JYU)
 - Apuna myös: Ilja Sidoroff, Marja-Leena Harjuniemi (JYU)

Vilkas osallistuminen muokkaukseen

- Rukkasilla useita etäkokouksia syksyn aikana.
- Metadatakentät koottiin Google Drive -taulukkoon helpon muokattavuuden vuoksi: <http://bit.ly/2mEgotD>
 - Kenttiä kommentoitiin ahkerasti
 - Lopulta kaksi versiota
 - Muut suositukseen liittyvät taulukot omilla välilehdillään.
- Julkaisuarkistojen käyttämät kentät kerättiin erilliseen taulukkoon.

Suositusseminaari

- Marraskuussa järjestettiin seminaari.
 - Suosituksen tilannekatsaus.
 - Ratkottiin erityisen pulmallisia kohtia.
 - Saatiin palautetta suosituksen sisällöstä ja puutteista.

Suositus valmistui helmikuussa

- Viimeinen rukkasten [kokous](#) pidettiin tammikuun lopulla.
 - Viimeiset muokkaukset sisältöön.
 - Sovittiin suosituksen tallennuspaikka ja -muoto.
 - Julkaisuajankohdaksi asetettiin helmikuun Missä mennään -webinaari.
- Tammi-helmikuun aikana suositukselle luotiin omat sivut Kansalliskirjaston julkaisuarkistopalvelujen asiakaswikiin: <https://www.kiwi.fi/x/v4R7B>
 - Metadatakentät omina sivuinaan, joista koonnit yläsivulla.
 - Ladattavissa myös Excel-taulukkona.

Esimerkki suosituksesta

dc.relation.[tunnisteen lyhenne]

Vaihtoehtoinen tunniste

Kustantajan version tai toiseen julkaisuarkistoon tallennetun artikkeliversion tunniste, esimerkiksi PubMed, ArXiv tai Handle. Toistettava kenttä.

dc.relation.articleNumber

Artikkelin järjestysnumero

Artikkelin järjestysnumero, tavallinen esimerkiksi elektronisissa lehdissä, joissa ei ole sivunumerointi käytössä.

dc.relation.conference

Konferenssin vakiintunut nimi

Konferenssin vakiintunut nimi. Tarkista nimi Julkaisufoorumin [julkaisukanavahausta](#) tai konferenssin kotisivuilta.

dc.relation.dataset

Viittaus tutkimusdataan

Teoksen pohjana käytetyn tutkimusdatan verkko-osoite. Toistettava kenttä.

Julkistus Kansalliskirjaston Missä mennään -webinaarissa

- Metadatasuositus julkaistiin virallisesti Kansalliskirjaston Missä mennään -webinaarissa 28.2.2017
 - Oli käytettävissä jo edeltävällä viikolla.
- Yhteistyöverkostolle sähköpostia samana päivänä ja nosto keskustelufoorumilla.
- Tulossa: uutinen Kansalliskirjaston verkkosivuille ja mahdollisesti artikkeli Portti-verkkolehteen.
- Suositusta esitellään asiantuntijaryhmien kokouksissa ja KK:n tiedonhallinnan ohjausryhmässä kuluvan vuoden aikana.

Suosituista pidetään ajan tasalla

- Tuotetaan ainakin
 - ohjeita, miten muunnetaan eri metatietoformaatteihin
 - vastaavuustaulukko MARC-kuvailuformaattiin
 - projektin jälkeisen päivityssyklin ja ylläpidon malli (Kansalliskirjasto vastaa).

Suosituustyön opetuksia

- Verkostomaiseen työskentelyyn riittää aikaa ja intoa, kunhan koordinointi on kunnossa.
- Yhteiset toimintatavat koettiin tärkeäksi ja hyödylliseksi päämääräksi.
- Työtä tarvitaan mm. tietojärjestelmissä, jotta metatiedon laatua voidaan edelleen parantaa.

TAJUA

Tieteen avoin julkaiseminen -projekti

Tietoasiantuntija Tanja Vienonen
tanja.vienonen@helsinki.fi
Puh. 02941 44383

Kehittämispäällikkö Esa-Pekka Keskitalo
esa-pekka.keskitalo@helsinki.fi
Puh. 02941 44487